

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Guzun Ion

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia (Oficiul Central), Gheorghieva Fedora, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 28 septembrie 2020 și a sentinței Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 09 iunie 2020, în cauza penală în privința lui

Cînalî Iuri Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-l Xxxxx s. Xxxxx str. Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 31.07.2019-09.06.2020
2. *instanța de apel:* 04.07.2020 – 28.09.2020
3. *instanța de recurs:* 18.11.2020-09.02.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat sediul Ceadâr-Lunga din 09 iunie 2020, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Cînalî Iuri Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciarul de tip semiînchis.

În conformitate cu articolele 10, 90 Cod penal, pedeapsa stabilită sub formă de închisoare în privința lui Cînalî Iu., s-a indicat a nu fi executată dacă, pe parcursul de 1 (un) an, în perioada de probațiune, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În conformitate cu art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită sub formă de 2 ani de închisoare, condiționat cu termenul de probațiune de 1 (un) an, în întregime a fost adăugată la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Comrat sediul Central din 25 aprilie 2019 și i-a fost stabilită pedeapsă definitivă lui Cînalî Iuri sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, condiționat cu termenul de probațiune pe 1 (un) an și amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, adică 12 000 (douăsprezece mii)

lei, care sunt indicate de a fi executate de sine stătător, luând în considerație prevederile art. 87 alin.(2) Cod penal.

În conformitate cu art. 90 alin.(6) lit. a) Cod penal, a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

Au fost admise cerințele procurorului privind obligarea inculpatului Cînalî Iuri de a achita cheltuielile de judecată și a încasat de la inculpat în contul statului cheltuielile de judecată în mărime de 448 de lei, pentru efectuarea acțiunilor procesuale pe cazul penal.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a constatat că, Cînalî Iuri la data de 26 aprilie 2019, aproximativ la orele 18.08, aflându-se la terasa barului „Capșiu Ivan”, situat în s. Xxxxx, str. Lenin, 4, acționând din intenții huliganice, care încalcă grosolan ordinea publică, fără motiv, a aplicat o lovitură cu bățul din lemn în regiunea spatelui lui Chiroglo Vasili, care locuiește pe adresa s. Xxxxx str. Xxxxx, cauzând ultimului conform expertizei medico-legale nr. 201915D0051 din 25.06.2019, leziuni corporale sub formă de excoriații pe partea din spate a cutiei toracice din stânga, ce se referă la vătămarea ușoară a sănătății și apoi în continuarea intenției sale penale, ce vizează încălcarea ordinii publice, intrând în barul „Capșiu Ivan” a început să înjure pe vânzătorul barului Capșiu A. cu cuvinte necenzurate.

Astfel, prin acțiunile sale, Cînalî I. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșite cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, hotărârea instanței privind stabilirea pedepsei inculpatului Cînalî I. în baza art. 90 Cod penal, sub formă de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei este prea blîndă și nu va contribui în niciun caz la atingerea scopului pedepsei penale în prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către inculpat, cât și de către alte persoane, precum și la corectarea și reeducarea inculpatului.

În motivarea cererii de apel a indicat:

- pedeapsa stabilită este prea blîndă, nu va asigura atingerea scopului pedepsei, întrucât a fost stabilită fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, precum caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite;

- în cazul dat, în sentință nu sunt indicate circumstanțe convingătoare și suficiente pe care s-a întemeiat instanța, făcând o concluzie cu privire la eventuala corectare a inculpatului fără a-l izola de societate și a inoportunității executării de către el a pedepsei sub formă de închisoare într-o instituție penitenciară pentru săvârșirea infracțiunilor ce i-au fost incriminate;

- la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Cînalî I., cu aplicarea art. 90 Cod penal, instanța de judecată nu a luat în considerație persoana inculpatului, și anume faptul că, el de nenumărate ori a comis infracțiuni intenționate pentru care a fost tras la răspundere penală. Faptul că a comis infracțiunea dată a doua zi după ce a fost emisă sentința de condamnare pentru infracțiunea anterioară, ceea ce

subliniază încă o dată neglijare în privința pedepsei stabilite, nonprivativă de libertate;

- instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că, Cînalî I. a comis prezenta infracțiune după ce a fost condamnat pentru infracțiunea intenționată, adică în acțiunile sale există elemente de recidiva a infracțiunii, ceea ce urma să servească drept temei în aplicarea unei pedepse mai severe decât o pedeapsă condiționată cu suspendare;

- instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că, cu toate că sentința anterioară în privința inculpatului a fost emisă mai mult de 1 an în urmă, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă, însă, inculpatul nu numai că nu a executat și nu a întreprins careva acțiuni de a executa pedeapsa stabilită, iar a comis din nou infracțiunea intenționată gravă;

- reieșind din principiul individualizării pedepsei, o pedepasă foarte blândă aplicată în privința condamnatului Cînalî Iu. pentru infracțiunea gravă încriminată nu va asigura atingerea pedepsei și în cazul dat scopul va putea fi atins doar prin stabilirea pedepsei mult mai severe;

- hotărârea instanței privind stabilirea pedepsei inculpatului Cînalî I. în baza art. 90 Cod penal, sub formă de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei este prea blîndă și nu va contribui în nici un caz la atingerea scopului pedepsei penale în prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atât de către inculpat, cât și de către alte persoane, precum și la corectarea și reeducarea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 28 septembrie 2020, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că, instanța de judecată a dat o apreciere corectă calificării infracțiunii comise de către inculpatul Cînalî I., vinovăția căruia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal, nu este contestată de către inculpat și se confirmă prin materialele dosarului, precum și cu probe administrate atât la etapa urmăririi penale, cât și stabilite de către instanța de fond în ședința de judecată.

Discutând argumentul apelantului privind faptul că, instanța de judecată a aplicat față de inculpat prevederile art. 90 Cod penal, nu a ținut cont de faptul că, el de nenumărate ori a comis infracțiuni intenționate pentru care a fost tras la răspundere penală, precum și faptul că a comis infracțiunea dată a doua zi după ce a fost emisă sentința de condamnare pentru infracțiunea anterioară. De asemenea, instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că Cînalî Iu. a comis prezenta infracțiune după ce a fost condamnat pentru infracțiunea intenționată, adică în acțiunile sale există elemente de recidivă a infracțiunii, ceea ce urma să servească drept temei în aplicarea unei pedepse mai severe decât o pedeapsă condiționată cu suspendare, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat.

Instanța de apel a reținut, că la stabilirea pedepsei inculpatului Cînalî I. în baza art. 287 alin.(3) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei de tip semiînchis, cu aplicarea în privința lui condamnarea cu

suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, dacă pe parcursul de 1 (un) an, în perioada de probațiune condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, instanța de fond a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, date despre personalitatea inculpatului, și anume faptul că acesta a fost condamnat anterior, nu se află la evidență la narcolog și psihiatru, este caracterizat negativ, are la întreținere un copil minor și tată, ca persoană cu dizabilități, lipsa pretențiilor din partea părții vătămate, și-a recunoscut vina, prezența în acțiunile sale a recidivei infracțiunii, precum și prezența circumstanțelor atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, comportamentul său în timpul și după comiterea infracțiunii, legal a ajuns la concluzia privind inoportunitatea executării de către el a pedepsei sub formă de închisoare, întrucât corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea lui de societate.

Instanța de apel a considerat, de asemenea, că instanța a stabilit corect pedeapsa definitivă inculpatului Cînalî Iuri, în conformitate cu regulile prevăzute la art. 85 Codul penal, adică în cazul unui cumul de sentințe, în conformitate cu prevederile art. 85 alin.(1) și alin. (3) Cod penal, dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. În acest caz, pedeapsa definitivă nu poate depăși termenul de 30 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani și a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate - termenul de 15 ani.

După cum reiese din materialele dosarului, în privința inculpatului Cînalî Iu. a fost emisă sentința de către judecătoria Comrat, sediul central din 25 aprilie 2019, în baza art. 349 alin.(1) Cod penal și art. 349 alin.(1¹) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă cu aplicarea art. 84 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, adică 12000 de lei (f.d. 62-66).

S-a stabilit, de asemenea, că la data emiterii sentinței din 09 iunie 2020, de către Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, inculpatul Cînalî Iu. nu a executat pedeapsa, stabilită de Judecătoria Comrat, sediul Central din 25 aprilie 2019, sub forma amenzii de 600 de unități convenționale, adică 12000 de lei, faptul ce se confirmă prin absența certificatului executorului judecătoresc privind achitare acestei sume, și de declarațiile inculpatului, dată în ședința de primă instanță, (f.d. 144).

Astfel, instanța de apel a considerat că instanța de judecată legal, în conformitate cu dispozițiile art. 85 Cod penal, la pedeapsa stabilită inculpatului Cînalî Iuri în conformitate cu art. 287 alin. (3) Cod penal, a adăugat în întregime partea neexecutată a pedepsei stabilite de Judecătoria Comrat sediul central sub formă de amendă în mărime de 600 de unități convenționale, adică 12000 lei, care a fost determinat ca să fie executată de sine stătător, ținând cont de prevederile art. 87 alin. (2) Cod penal.

În același timp, instanța de apel a constatat că, potrivit legii, instanțele de judecată nu au dreptul să aplice condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase. În acest caz, inculpatul a comis o infracțiune gravă, în plus, în acțiunile sale, se vede o recidivă a infracțiunii și nu o recidivă periculoasă sau deosebit de periculoasă, ce ar împiedica aplicarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința inculpatului.

Astfel, instanța de apel a considerat că instanța de fond legal a ajuns la concluzia privind stabilirea pedepsei inculpatului Cînalî Iu. în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu aplicarea art. 90 Cod penal, sub formă de 1 (un) an perioada de probațiune, ce este echitabilă, corespunde obiectivelor și scopurilor de numire a pedepsei penale, în legătură cu ce, instanța de apel a considerat că nu are motiv pentru schimbarea pedepsei stabilite.

Totodată, instanța de apel a stabilit că pedeapsa aplicată în privința inculpatului Cînalî Iu. de către prima instanță în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal, cu adaugarea în conformitate cu art. 85 Cod penal, a părții neexecutate a pedepsei stabilite de sentința Judecătoreiei Comrat sediul Central din 25 aprilie 2019, reieșind din circumstanțele cauzei, corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei (art. 75 CP RM) și este proporțional cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii și va da posibilitate corectării și reeducării a celui vinovat, ținând cont de principiul umanismului legii penale, prevăzut de art. 4 Cod penal și prevederile art. 61 Cod penal, precum și atingerea scopurilor pedepsei penale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

6. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză sunt atacate cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acestora în partea stabilirii pedepsei, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care lui Cînalî I. în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și art. 85 Cod penal, să-i fie aplicată definitiv, pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea recursului indică:

- instanța de apel a stabilit lui Cînalî I. pedeapsa, care nu va putea asigura atingerea scopului pedepsei, întru-cît nu au fost luate în considerare date ce caracterizează personalitatea lui;

- din materialele cauzei penale rezultă că, Cînalî I. anterior de multiple ori a fost condamnat la pedepse, neprivative. Astfel, Cînalî Iu.A. a fost condamnat: la 03.07.2000, de Judecătoria Basarabeasca în baza art.15 alin.(1), art.110 Cod penal (în redacția anului 1961), la un an de închisoare cu suspendarea pedepsei cu amînarea executării sentinței, în conformitate cu art. 44 Cod penal în redacția anului 1961); la 09.04.2004, prin sentința Judecătoreiei Comrat în baza alin. (2) art. 186 Cod penal, la amendă în mărime de 1080 lei; la 25.04.2019, de Judecătoria Comrat în baza alin. (1) art.349 Cod penal, alin. (1^a) art. 349 Cod penal, art.84 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa în formă de amendă în mărime de 12000 lei;

- concluziile corespunzătoare pentru sine nu a făcut și a săvârșit din nou o infracțiune, ce se referă la categoria grave. Mai mult decât atât, ultima sentință în privința lui a fost pronunțată la 25.04.2019. Iar infracțiunea pe prezenta cauză penală a fost săvârșită la 26.04.2019, adică a doua zi după pronunțarea unei sentințe prea blânde în privința lui. Cînalî pentru a treia oară evită o pedeapsă echitabilă și bine meritată pentru ceea ce a săvârșit, imediat a comis o nouă infracțiune;

- instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că, sentința anterioară în privința lui Cînalî Iu.A., prin care i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă, a fost pronunțată cu mai mult de 1 (un) an în urmă, însă, ultimul nu a făcut nici o încercare de a executa această pedeapsă. Totodată, instanța stabilind pe prezenta cauză penală pedeapsa definitivă, iarăși îi stabilește o pedeapsă sub formă de amendă și condamnare cu suspendare condiționată, deși acțiunile anterioare ale inculpatului arată că pedeapsa penală sub formă de amendă, niciodată nu va fi executată;

- reieșind din principiul individualizării pedepsei, consideră că stabilirea în privința lui Cînalî I. condamnarea cu suspendare condiționată, nu va asigura atingerea scopului pedepsei și, ținând cont de natura infracțiunii săvârșite de el și personalitatea inculpatului, consideră că scopul pedepsei se atinge doar la stabilirea pedepsei privative de libertate;

- hotărârile judecătorești adoptate în cauză, în partea stabilirii pedepsei lui Cînalî Iu.A. sunt prea blînde și nu corespund scopurilor pedepsei. Consideră că pedeapsa stabilită contravine cerințelor art.art. 61, 75 din Codul penal, nu va asigura restabilirea echității sociale și corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnatului.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, să caseze total sau parțial hotărârea atacată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Din norma supra menționată rezultă că, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel și de fond, inclusiv și să le caseze parțial, în cazul constatării comiterii erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Reieșind din dispoziția alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În recursul declarat, procurorul, invocă de drept temeiul de casare stipulat la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și apel, în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Tot din conținutul recursului declarat, rezultă că autorul acestuia își exprimă dezacordul în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilite inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, adoptând soluție eronată în acest sens, fără a pătrunde suficient în esența problemei de fapt și de drept, fără a fi elucidate obiectiv toate circumstanțele cauzei la individualizarea pedepsei inculpatului.

Analizând decizia atacată sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, soluțiile instanțelor de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de dispoziția alin. (1) art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, Colegiul penal lărgit menționează, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește luând în considerație și de personalitatea infractorului, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

În prezenta cauză supusă judecării, se atestă că inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, precum cea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Din conținutul părții descriptive a hotărârilor adoptate, la capitolul stabilirii tipului pedepsei inculpatului, instanțele de fond au ținut cont de gradul pericolului public al faptei comise, că inculpatul a comis infracțiunea intenționată gravă, precum și gravitatea leziunilor corporale, cauzate părții vătămate, lipsa pretențiilor părții vătămate, de datele privind persoana inculpatului, că el nu era tras la răspundere contravențională (f.d.75), anterior de mai multe ori a fost judecat (f.d.60, 62-66, 69-71, 74), ultimul antecedent penal nu este stins, conform caracteristicii, eliberate de Primăria s. Dezghincea, rezultă că Cînalî I. se caracterizează negativ, face scandaluri, abuzează de băuturi alcoolice, anterior a fost judecat, la postul de poliție proveneau plângeri de la locuitori (f.d.76), nu se află la evidență la medicul psihiatru (f.d. 79, 80), nu se află la evidență la medicul narcolog (f.d.82). În calitate de circumstanțe atenuante, au ținut cont de faptul că inculpatul s-a căit sincer, a solicitat desfășurarea procedurii judiciare în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, are la întreținere un copil minor (f.d.59), din spusele lui, la întreținere se află tatăl, ca persoană cu capacități limitate, circumstanțe agravante nu au fost stabilite. La fel, instanțele au reținut că, în cazul dat are loc recidiva infracțiunii. Prin urmare, ținând cont de gradul pericolului public al acțiunilor inculpatului, datele negative despre persoana inculpatului, existența circumstanțelor atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, comportamentul acestuia în cadrul și după comiterea infracțiunii, recidiva infracțiunii, i-au stabilit pedeapsă cu închisoare, pe termen de 2 ani, pedeapsă aplicată în limitele prevăzute de lege.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea termenului pedepsei cu închisoare, instanțele de judecată urmează să continue operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează a fi pusă în executare ori sub condiția personalității acestuia de a se corecta și resocializa se poate de concluzionat, că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe o perioadă de probațiune.

În speța dată, instanțele de fond, luând în considerație datele despre persoana inculpatului, care are la întreținere un copil minor și tatăl său, ca persoană cu capacități limitate, lipsa pretențiilor din partea părții vătămate, au conchis că e necesar de a-i stabili pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Studiind minuțios lucrările dosarului, în raport cu concluziile instanțelor de fond, Colegiul penal lărgit consideră, că instanțele ierarhic inferioare, la adoptarea soluției în partea stabilirii pedepsei inculpatului, nu au ținut cont de toate criteriile de individualizare a pedepsei și incorect au conchis de a aplica prevederile art. 90 Cod penal, în privința vinovatului.

Așadar, instanța de recurs notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, Colegiul remarcă că, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

În viziunea Colegiului lărgit, instanța de apel insuficient a abordat condițiile ce vizează persoana infractorului și faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

La capitolul persoana celui vinovat - instanțele trebuiau să efectueze o analiză amplă a personalității infractorului, să dispună de date referitoare la calitățile fizice și psihice ale celui vinovat manifestate prin fapta comisă, în perioada premergătoare săvârșirii faptei prejudiciabile și după săvârșirea acesteia, în timpul judecății (aspectele social – psihologice, nivelul de instruire școlară, studiile, activitatea social utilă/muncă, comportamentul, mediul familial, intelectual, caracterul, temperamentul, vârsta, factorii care influențează sau pot influența conduita lui generală, antecedentele ș. a.), aceste circumstanțe pot fi stabilite prin prezentarea documentelor necesare.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit consideră că instanțele de fond, la motivarea soluției de aplicare a art. 90 Cod penal, referitor la persoana inculpatului au indicat doar că, *“inculpatul are la întreținere un copil minor și tatăl său, ca persoană cu capacități limitate, lipsa pretențiilor din partea părții vătămate”*, fără a se expune și a aprecia faptul că, din materialele cauzei se atestă că, inculpatul anterior a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Central din 25 aprilie 2019, în baza art. 349 alin. (1) și art. 349 alin. (1¹) Cod penal, cu aplicarea art. 84 Cod penal, la amendă în mărime de 600 unități convenționale, adică 12000 lei.

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) lit. e) Cod de procedură penală, se consideră ca neavând antecedente penale, persoanele condamnate la o pedeapsă mai blândă decât închisoarea – după executarea pedepsei.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, inculpatul a comis infracțiunea în cauză, antecedentul penal nefiind stins, în urma condamnării prin sentința Judecătoriei

Comrat, sediul Central din 25 aprilie 2019, deoarece la materialele cauzei lipsesc careva documente, ce ar confirma faptul executării de către Cînalî I. a pedepsei sub formă de amendă în mărime de 12000 lei, astfel pedepsele anterioare fiind insuficiente pentru corectarea inculpatei. Având în vedere cele menționate și acel fapt că inculpatul anterior a mai comis și alte infracțiuni, se atestă faptul că comiterea infracțiunilor, pentru inculpatul Cînalî I., au devenit o deprindere și o modalitate de conviețuire în societate, astfel instanțele de judecată oferindu-i anterior posibilitatea corectării, prin aplicarea pedepselor neprivative de libertate, inculpatul nu și-a făcut concluziile respective, pentru evitarea comiterii pe viitor a faptelor infracționale, săvârșind din nou o infracțiune gravă.

În opinia Colegiului, deși la caz au mai fost reținute circumstanțele precum că, inculpatul are la întreținere un copil minor, și tatăl său, ca persoană cu capacități limitate, lipsa pretențiilor din partea părții vătămate, a recunoscut vina în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, s-a căit sincer, instanța de recurs reține că, circumstanțele în cauză au stat și la baza stabilirii pedepsei mai aproape de limita minimă sub formă de închisoare, prevăzută de legea penală, pentru infracțiunea săvârșită, totuși aceste circumstanțe nu sunt suficiente pentru ca inculpatul să beneficieze de aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ținând cont de personalitatea acesteia, care anterior a mai comis infracțiuni, inclusiv caracteristica negativă a acestuia.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în prezenta speță, nu va avea un impact scontat asupra atingerii scopului pedepsei penale, prevăzute la art. 61 alin. (2) Cod penal și anume restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Astfel, instanța de recurs, în speța dată, găsește întemeiate argumentele recursului declarat de procuror și constată că, concluziile instanțelor de fond, precum că scopul legii penale poate fi atins și fără executarea pedepsei reale cu închisoare, aplicând prevederile art. 90 Cod penal, ca fiind eronate și neîntemeiate, și din aceste considerente o va exclude. Totodată, nu se va considera faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului, deoarece ca agravare a situației condamnatului se subînțelege situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsa prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuă; situații de învinuire care esențial, după circumstanțe reale, diferă de cea de la început sau orice altă modificare a învinuirii, ce afectează dreptul inculpatului la apărare.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis în partea excluderii aplicării prevederilor art. 90 Cod

penal, cu casarea parțială a hotărârilor primei instanțe și celei de apel, în această parte.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia (Oficiul Central), Gheorghieva Fedora, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 28 septembrie 2020 și sentința Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 09 iunie 2020, în cauza penală în privința lui **Cînalî Iuri Xxxxx**, în partea individualizării pedepsei, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, conform căreia exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Cînalî Iuri Xxxxx, se consideră condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugarea totală la pedeapsa stabilită, a părții neexecutate a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Comrat, sediul Central din 25 aprilie 2019, i se stabilește pedeapsă definitivă – 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, adică 12 000 (douăsprezece mii) lei, ce urmează a fi executate de sine stătător, ținând cont de prevederile art. 87 alin.(2) Cod penal.

Termenul executării pedepsei cu închisoare stabilite lui **Cînalî Iuri Xxxxx**, de **calculat din momentul reținerii**.

Celelalte dispoziții ale hotărârilor judecătorești contestate, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 11 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Guzun Ion